

Nr 15.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående ändring av gällande bestämmelser rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande; given Stockholms slott den 17 december 1915.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen

att godkänna sådan ändring av bestämmelserna rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande, att de ändamål, för vilka låneunderstöd av lån från fonden må utlämnas, angivas sålunda: för anskaffande av fiskarbåtar, motorer för sådana båtar, fiskredskap eller för fisktransport avsedda fordon, smärre båtar eller andra smärre inrättningar eller för anläggande av fiskdammar eller smärre inrättningar för tillgodogörande eller förädling av fiskets produkter.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Johan Beck-Friis.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 december 1915.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern HAMMARSKJÖLD,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena WALLENBERG,
Statsråden: VON SYDOW,
friherre BECK-FRIIS,
STENBERG,
LINNÉR,
MÖRCKE,
VENNERSTEN,
WESTMAN,
BROSTRÖM.

Departementschefen statsrådet friherre Beck-Friis anförde följande.

Fonden för fiskerinäringens befrämjande inrättades vid 1891 års riksdag med anledning av en utav Kungl. Maj:t gjord framställning i ämnet. Från denna fond skulle enligt riksdagens beslut, i mån av tillgång och på vissa av riksdagen angivna villkor, lån tilldelas landsting eller hushållningssällskap, som förklarar sig villigt att utlämna låneunderstöd för anskaffande av fiskebåtar och fiskredskap eller för anläggande av smärre inrättningar för tillgodogörande och förädling av fiskets produkter.

På framställning av Kungl. Maj:t godkände riksdagen år 1915 sådan ändring av bestämmelserna rörande fonden, att de ändamål, för vilka låneunderstöd av lån för fonden finge utlämnas, skulle angivas sålunda: för anskaffande av fiskarbåtar, fiskredskap eller för fisktransport

avsedda fordon, smärre båtar eller andra smärre inrättningar eller för anläggande av smärre inrättningar för tillgodogörande eller förädling av fiskets produkter. Kungörelse i enlighet härmed är utfärdad den 30 april 1915.

Nu har lantbruksstyrelsen i skrivelse den 18 oktober 1915 anfört huvudsakligen följande.

Under de senaste åren hade intresset för anläggande av fiskdammar i hög grad stigit och antalet dylika fiskodlingar, särskilt i Småland och Skåne, blivit rätt betydligt samt dammarna uppnått en areal av säkerligen minst 1,000 å 1,500 hektar. Dessa anläggningar hade i allmänhet visat sig giva en god avkastning och genom denna för vårt land jämförelsevis nya näring hade möjlighet uppstått att på ett vinstgivande sätt utnyttja kärrmarker, vilka antingen alls icke eller endast med stora kostnader kunde tillgodogöras för jordbruket eller torvindustrien. Den brist i kunskap i hithörande ämnen, som hittills varit rådande i landet, hade redan i någon mån avhjälpits, i synnerhet genom södra Sveriges fiskeriförenings verksamhet och framförallt föreningens fiskeriskola, som årligen åt ett antal unga män meddelade kunskap i anläggning och skötsel av fiskdammar. Av dessa kunde emellertid endast en mindre del räkna på att få anställning, medan den större delen ofta finge under åratals vänta på lämplig fiskerianställning, under vilken tid många bleve nödsakade att taga anställning inom andra yrken och sålunda övergiva fiskerinäringen. Därigenom bleve de av dessa elever förvärvade kunskaperna till ingen nytta.

Men utom sådana personer, som genomgått fiskeriskola, funnes särskilt i sådana trakter, där dammushållningen vunnit insteg, även andra, som kunde hava förvärvat erfarenhet eller insikter i denna näringsgren och skulle önska tillämpa den, men saknade medel härtill.

Denna olägenhet skulle i väsentlig mån avhjälpas, om möjlighet funnes att få billiga lån för anläggning och skötsel av fiskdammar. En sådan möjlighet skulle enligt lantbruksstyrelsens förmenande lämpligen kunna beredas genom lån från fonden för fiskerinäringens befrämjande.

Det syntes därför vara lämpligt, att bestämmelserna angående fonden ändrades därhän, att lån från densamma kunde utlämnas även för anläggning och skötsel av fiskdammar. Härför erfordrades emellertid riksdagens samtycke.

Lantbruksstyrelsen ansåge vidare, att i sammanhang härmed en annan mindre ändring av bestämmelserna borde vidtagas.

Oaktat anskaffandet av motorer till fiskarbåtar icke särskilt uppräknades bland de ändamål, för vilka lån finge utlämnas, hade dessa lån

till en väsentlig del använts härtill och därigenom varit till synnerligen stor nytta för fiskerinäringens utveckling. Då det syntes vara önskligt, att detta ändamål uttryckligen angåves i bestämmelserna, borde enligt lantbruksstyrelsens åsikt dessa ändras i sådant syfte.

Lantbruksstyrelsen har slutligen anfört, att det belopp av fonden, som lantbruksstyrelsen på senare tiden årligen fått taga i anspråk eller 200,000 kronor, hittills icke blivit till fullo använt och att den genom kungörelsen den 30 april 1915 vidtagna förändringen i fondens användning antagligen ej heller skulle förändra nämnda förhållande.

Statskontoret har i utlåtande den 18 november 1915 tillstyrkt bifall till lantbruksstyrelsens förslag.

*Departements-
chefen.*

De av lantbruksstyrelsen nu förebragta skäl att utvidga kretsen av de ändamål, till vilka låneunderstöd av lån från ifrågavarande fond må utgå, till att omfatta jämväl åtgärder för befordrande av den synnerligen betydelsefulla dammkulturen synas mig behjärtansvärda. De av lantbruksstyrelsen föreslagna ordalagen: anläggning och skötsel av fiskdammar, synas mig dock ej fullt tydliga, så till vida som den skötsel, som är att hänföra till dammarnas drift, när de väl blivit iordningställda, påtagligen icke bör bli föremål för låneunderstöd. Då i ordet »anläggning» torde kunna inbegripas även sådana organisationsåtgärder som t. ex. anskaffande av sättfisk till första inplanteringen m. m. dylikt, lär det vara tillräckligt uttömmande.

Mot förslaget att uttryckligen nämna anskaffandet av motorer för fiskarbåtar såsom en uppgift för låneunderstöd har jag ej något att erinra.

Då dammkultur huvudsakligen ifrågakommer inom de delar av landet, där lånerörelsen handhaves genom lantbruksstyrelsen, och denna styrelse nu meddelat, att överskott plägat uppstå å de till styrelsens förfogande för utlåning ur denna fond årligen ställda medel, samt anskaffandet av motorer redan lär ha understötts med lån ur fonden, torde de nu ifrågasatta förändringarna åtminstone för närvarande icke behöva föranleda någon ändring i det belopp, 750,000 kronor, som enligt 1915 års riksdags beslut får tillsvidare av Kungl. Maj:t årligen disponeras såsom lån ur denna fond.

Med återopande av vad sålunda anförts får jag alltså hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen

att godkänna sådan ändring av bestämmelserna rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande, att de ändamål, för vilka låneunderstöd av lån från fonden må utlämnas, angivas sålunda: för anskaffande av fiskarbåtar, motorer för sådana båtar, fiskredskap eller för fisktransport

avsedda fordon, smärre båtar eller andra smärre inrättningar eller för anläggande av fiskdammar eller smärre inrättningar för tillgodogörande eller förädling av fiskets produkter.

Till denna departementschefens av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bil. till detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. Lekander.
